

Nro 2.

A' FELS. R. TSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

*Költ Bétsben Juliusnak 4 dik napján 1794.
esztendőben.*

Hadi Történetek.

Austriai Belgyiomban Hágából, Hollándiának fő városából iratik, hogy Gr. Clerfait, múlt hólnapnak 17 dikén meg ütközött Pichegrü Francia Generállal, olly fel tétellel, hogy ha szerencsés lejéud, Ypern városát fel óldozza a' kemény ostrom alól; hanem kéntelen vólt az ellenség nagy erejének engedni, és magát szép rendel vizsgál vonni. Így lévén a' dolog, kevés reménység lehet az említett városnak ellenség markától való meg szabadításához. — Erről a' történetről így szól, eggy Ostendében Jun. 17-dikén költ levél: Múlt éjjel ismét kemény ágyú ropogásokat hal-

lottunk, kétség kívül *Ypern* városa miatt történt valami — múlt szombattól fogva többnire minden ide való kereskedők hajókra rakják portékáikat, 's egyéb vagyonaikat, és mind ők, mind más tehetősebb lakosok familiájikkal egyetemben Holláundiába költöznek. Itten mindnyájan nagy nyúghatatlanságban, és zürzavarban vagyunk a' Frantziáknak közelgetések miatt. Ma reggeltől fogva keményen dolgozunk a' város erősségeinek készítésében, 6000 ásók izzadoznak az új sántzoknak hányásában; sőt fel vétetvén a' tsatornák, egész környékünk viz alá tétetett. Az ide való őrizet három Anglus gyalog, és egy lovas regementből áll. — Ezeken kívül sok Austriai pattantyúsok fekszenek itten — ma 18 bombákkal meg terheltetett szekerek érkeztenek ide Austriai őrizet alatt, innen hólnap *Nieuportba* indulnak. Négy hólnapi eleségnek szerzésére való parantsolat küldetett hozzánk, melly bizonyosan annak a' jele, hogy mi is tarthatunk az ellenségnek dühösségétől.

Eggy *Jun.* 19-dik napján költ *Brüsszeli* levél ekként festi le a' jelen való Frantzia háborúnak mivóltát: Noha igen véres vólt, a' múlt hólnapnak 16 dikán a' *Charleroy* alatt történt ütközet, és mintegy hat, vagy hét ezer embereket áldozták fel abban a' Frantziák; még is mindazáltal nem gondolván ők azon rajtok esett veszedelemmel, a' nevezett hólnapnak 18 dikán ismét három colonnében mentenek által a' *Sambre* vizén; ismét hozzá fogtak *Charleroy* ostromlásához, és *Namur*, *Brüsszel*, és *Mons* felé nyomúlni szándékoznak. Elöl vigyázó seregeik *Frasnestől* fogva *Nivellesig* nyúlik; sem éjjel, sem nappal nints a' kemény ágyúzásnak szünete — vezéreink külömb külömb-féle mozdulásokat tettek az ellenség plánumának héjjáavaló tételére. — B. *Boliö* F. M. L. *Wawre* és *Sombref* közt szállott táborba; B. *Alvinczy* hadi Tármaster *Rouvroi* alatt telepedett le; az Orániai örökös hertzeg pedig *Mons* városát fedezi; nem messze vagyon az ötödik üt-

közet is, melly által ki kelletik az ellenséget eddig vólt tanyájából üzni. — *Jun.* 20 dikán költ *Brüsszeli* levél ismét így beszéli: A' *Sambre* vize mellett véres ütközetnek kelletett ma történni, egész nap, meg szűnés nélkül bögtek az ágyúk, ismét nagy nyúghatatlanság közzé estenek városunknak lakosai, egymást érik a' hozzánk jövő *Estafetták*, az az, sebes posták, de leg kissebb sem adatik tudtunkra.

Koburg hertzeg, *Jun.* 18-dikán ki indította a' kórmánya alatt lévő fő ármádiát *Dorniki* táborából, de merre fog fordúlni, nem tudatik. — *Pichegrü* Generál *Yperntől* két, vagy három órányira bellyebb nyomúlt *Ostende* és *Nieuport* felé, mingyárt el is vette a' *Thourhuti* tanyánkat. — Kétség kívül e' leszen fő oka *Koburg* hertzeg mozgulásainak, és azon parantsolatnak is, melly szerint *Ostende* környékén a' földre botsáttattak a' tsatornáokban való vizek (a). — *Walvoden* Hannóverai Generál parantsolatot vett a' *Yorki* hertzegtől, hogy a' Hannóveránus és *Hallzus* seregekkel szállyon táborba az *Ostende* és *Brugg* közt lévő mezőségen, más részről pedig ő maga, és *Gr. Clerfait Rousselaer* felé nyomúlnak a' kórmányaik alatt lévő ármádiával.

B 2

(a.) Sok helyeken mind *Flandriában*, mind *Hollandiában*, magassabban fekszik a' tenger a' száraznál, mellynek ki öntése magas és erős töltések által akadályoztatik. Ennekfelette igen sok vizi tsatornák vagynak ottan készittetve, mellyeken békességnek idején égyik folyó vizből a' másikba, és a' Német tengerbe is mehetnek a' kereskedő hajók. Hadakozásnak idején, a' midön t. t. közelget az ellenség az erősségekhez, könnyü azon tsatornáokban lévő vizeket a' földnek színére ki botsátani, 's az egész környéket úgy bé borítani, hogy nagy mesterség nélkül lehetetlen oda férkezni az ellenségnek.

2. *A' Német Birodalomban. Juniusnak 19-ik napján*, előbb nyomúlván a' *Rajna* mellett tábo-rozó Cs. K. seregek avantgardájának külső ör-ái-lói, számos Frantziák gyüllöttek öszve *Wein-garten* mellett, *Germersheimtől* nem melzse, és mind itten, mind *Oestheim* és *Lingenfeld* alatt sok ágyúkat szögeztek ki seregeink ellen, 's kemé-nyen is lövöldöztek reájok. Jól rendelt ártillé-riánk által, meg némittatván ártillériájok, mintegy 1500 főből álló lovasság kezdette a' *Vétsey* huszar regementének jelen vólt egy divisióját háborgatni, mellynek vitéz vezére *Tevalle* fő Strázsamester, nem hajtván az ellenségnek sokságára, ellenek indúlt, rajtok hajtott, közikbe vágott. — Ugyan akkor az ellenség oldalába tsaptak *Borra* Obester, és *Dániel* Obristlájtinánt is a' Székely huszárokkal, és mind ezek, mind amazok sok Frantziát le vagdolván, annyira meg zavarták őket, hogy ők nagy félelem közt vissza fordúlván, és sok társaikat hagyván a' tsata helyen, el futottanak. — Részünkről 40 emberre tétetődik az el esteknek száma, az el-lenségé pedig 500 ra, kik közül egynéhányan fogságba is estenek. Ezen hadi történetnek sze-rentsés ki menetelét leg inkább *Hocze* Generál bölts rendeléseinek kelletik köszönni. Fellyebb említett *Tevalle* fő Strázsamesternek *Jun.* 19-di-kén következő hízelkedő levelet küldött *Hohenlohe* hertzeg: „Fő Strázsamester uram! töké-letes meg elégedést szerzett nékem az öttzörte számosabb ellenség ellen mutatott vitézi bátorsá-gával; bámulok mind az uron, mind a' vezérlé-se alatt lévő, és olly derék vezérre méltó huszár divisióinak vitézségén. Képemben jelentse ki an-nak köszönetemet, és mind az úr, mind vitéz alatta valói hitessék el magokkal, hogy én ezen történetben mutatott különös, ritka, és okos vi-tézségeket illendőképén tudom betsülni, és di-tsirni. — Egyébaránt, szives hajlandóságomra és szolgálattyára való készségemre támaszhattya magát. „

Ezen szerentsés hadi történetről, illetén ma-gános tudósítást vettem a' *Schweigenheimi* külső

strázsa helyről (Vorpostról): „ A' *Schveigenheimi* szőlő hegyen olly közel állottak külső strázsaink a' Fr. külső strázzákkal szemközbe, hogy pistolyból is agyon löhették volna egymást, és mind ők, mind mi könnyen meg láthattuk, 's meg láthatták, mi történnyen a' két részről való lágerben. Mellyhez képest azt a' parantsolatot kaptuk *Jun. 18 ik* napjának estéjén, hogy éjtzaka, a' midőn külső strázsaikat változtatni, és vissza húzni fogják a' Frantziák, azonnal foglaljuk el ör álló helyeket. Úgy is történt a' dolog, és midőn reggel a' Fr. strázsa elöbbi helyekre akartak volna állani, a' miéinket találták ottan, és midőn intettek volna, hogy mennének el ör álló helyekről, ezek felelet helyett reájok löttek, mellyet amazok is visszonozván, a' puska lzóra több Frantziák is érkeztek segítségekre; de már mi akkor egynéhány ágyúkkal lesben állottunk, 's kemény tüzet adtunk reájok. Értésére adatván e' történet a' *Germerheimi* lineában fekvő Fr. sereg komandirozójának, mintegy egy óra múltán, öt vagy hat ezer főből álló lovasságot, és 20 ágyút küldött ellenünk, a' kik a' szőlő hegyeken helyhezített ágyúink által illendőképen fogadtattak. — Mintegy fél óráig tartó ágyúzás után, három Frantzia divisió rohant 12 fontos ágyúnkra, el akarván azt erőszakossan töllünk venoi, a' melly ágyú a' hozzá közelítő ellenség közzé szórván a' kártátsot, mind az embert, mind a' lovat egyaránt ölte, 's egymásra teritette. — Ekkor *Vécsey* huszár regementének fő Strázsamestere *Teval* úr, egy escadronnal, *Bora* Obester egy escadron Székely huszárokkal, és három czug *Erdödy* huszárok bé vágván az ágyúra rohánók Fr. lovas massába, olly ki mondhatatlan mélszárlást vittek végbe 15 - 20 minutum alatt, hogy mindnyájan könyökig véresen jöttek ki, mivel az ágyúk és tartalék Fr. cavalléria miatt őket mezsze üzni nem lehetett. Több 170-nél maradt közzülök a' tsata piatzon, a' sebbe esteknek számát 300-ra teszik a' desertorok. Részünkről 14, vagy 15 ember hullott el, 27 kapott sebet

Az utólsóbbak közt vagyon ama híres vitéz *Daniel* Obristlájtinánt úr is a' Székely hufzároktól, egy all-hadnagygal egyetemben. Igen vitézi módon viselték magokat a' Székely, Vécsey és Erdödy regementekbeli hufzárók, kiknek másnap *Hohenlohe* hertzeg személy szerént meg közfönte hívségeket, sátorról sátorra menvén hozzájok. — Az ütközet alatt *Szentes József* fő hadnagy a' Wurmser szabad hufzár seregétől maga czugjával *Weingarten* mellett állott, és hogy az actió alatt viaskodó vitézeinkre oldalról ne üssön az ellenség, okosan tartóztatta.

Frantzia Ország.

A' mit sok jó gondolkozású Frantziák régtől fogva ohajtották, meg történt, de nem úgy, a' miat ök magoknak hizelkedtenek, hanem külömbözöképen. Reformálhatott ugyan a' revolutionalis itilo szék, de koránt sem jobbra, hanem sokkal rosszabra, nemhogy meg szorittatott, sőt inkább sokkal jobban ki terjesztetett azon vért szomjuzó széknek hatalma. A' reformáció szerént 71 tagokból áll, 1 előülője, 1 all előülője, egy közönséges vádolója, de négy substitutusai, 12 birái, és 50 esküttyei vagynak. Az egész szék 4 kamarára vagyon fel osztattatva, égyik sem hozhat végső sententziát, hanemha leg alább hét esküttek legyenek jelen. Ennél több revolutionalis szék nintsen Frantzia Országban, mellynek leg főbb kötelessége abban áll, hogy a' hazának ellenségeit érdemek szerént meg büntesse. Haza ellenségének tartatik, a' ki királyt kíván; a' ki a' N. Gyüllést, és a' revolutionalis kormányozásnak módját meg útállya, ócsárollya, és el bontani igyekszik; a' ki az eleségnek *Párisba* való vitetését akadályoztattya, vagy a' ki valamelly környékben szükséget okozni akar; a' ki a' haza ellen öfzve eskütteket és aristocratákat vagy magánál rejtekben tartya, vagy segiti őket el futásokban; a' ki a' lakosokat rettegteti, és nyúghatatlan újságokat terjeszt ki; a' ki vagy befzéde,

vagy írása által meg vesztegetni kívánnya a' jó erkölcsöket, eggy szóval, a' ki a' revolutionalis és republicánusi indulatot igyekezik másokban meg fojtani. A' ki pedig ellensége a' hazának, halált érdemel, és semmi védelmező prókátor nem engedtetik nékie. Törvénybe idéztetése, és nyomoztatása titkon esik, nem is fog soha közön-ségessé tétettetni. A' régi procedurában való formalítások el töröltettek, és a' leg rövidebb 's eggyügyübb módon folytattya ezen revolutionalis szék maga dolgait, 's égyedül lelke ismémentét, és a' haza szeretetését fogja magának sinór mértékül tenni.

Ez a' rendkívül való változás, nem kevés nyúghatatlanságot és pert patvart okozott a' N. Gyűlésben; de a' mellynek eggy két szóval véget tudott annak mostani fortélyos előülője *Robertspiere* vetni. Fel menvén ő az orator székbe, illyetén dilemmát hömpörített elejekbe: Tsak két part van, *úgymond*, Franciaországban, az égygyik respublikát kíván, és így kívánnya annak elérésére és meg erősítésére való eszközöket is; a' másik a' republica ellen vagyon, és így ezen decretom ellen is s. a. t. Ennek hallására mindnyáján meg némúltak, meg nem nyitották szájaikat, hanem a' szent gvilotinének el kerülhetésére meg hagyták a' revolutionalis széket újabb méltóságában és hatalmában.

Jun. 14 dikén tartatott gyűlésben azon complótról beszélt *Lacoste*, mellyet a' nemzet nevezetesebb képviselőinek titkos meg ötletetésére fogadott volna Anglia bérbe, a' mint *Lacoste* mondotta, és a' mellynek végbe vitelére 20 millió guinét és király képet viselő assignatát készítettett, 's adattott eggy *Baz* nevü ex bárónak. Ezen complót-nak tagjai közül már is sokan fogattattak el, és adattak által a' revolutionalis itilő széknek. — *Vadier* eggy újjobban támadott fanatismusról panaszkodott, melly tsendesebb időben nem nyúghatatlanságot, hanem ki katzagást érdemlene. —

Eggy *Theos Katalin* nevű ezzelős aszizony, *úgymond Vadier*, Isten anyjának nevezi magát, és földi halhatatlanságot igir követőinek. — Legtöbb követői találkoznak a' hivatalyaiktól megfosztatott papok, orvosok, szerzetesek, és szeles ifjak közt — minden dolgaikból mysteriumokat csinálnak, XVII *Lajos* képét különös pompával szentelték fel s. a. t. Mellyre azt végzette a' N. Gyűllés, hogy a' magát Isten anyyává tévő bolond aszizony, és még bolondabb követői adattassanak által a' revolutionalis szék kezébe.

Jun. 16-dikán tartatott gyűllésben ismét duzmadt pofákkal beszélt *Barrere* a' jelen való hadakozásnak folyamattyáról. Dítsekedéssel jelenthettyük, *úgymond*, tinéktek az *Alpesi* és északi ármádiáknak gyözedelmeit, még most is benn vagynak vitéz seregeink a' Palatinátusi V. Fejedelemségben; ismét el foglalják *Pirmasens* mellett való tanyáikat, a' *Rajna* mellett lévő ármádiánk pedig mind határainkat, mind gyözedelmeinket fedezi. Hanem sokkal fontosabb dolgot kelletik mai napon néktek jelentenünk, a' melly szövetséget kötött veszteségünkre Anglia az éhséggel, semmivé tétetett, a' mi 116 kereskedő hajókból álló Amériikai flottánk szerentsésen bé jutott ki kötő helyeinkbe, 's frigyet kötött a' jól tévő természettel ezen esztendőben való tápláltásunkra. Az igaz, hogy míg ez a' flotta hazanem érkezett, nem kevés nyúghatatlanságba voltunk miatta. Jól tudta azt Anglia, melly nagy hasznára szolgálna néki annak el vétethetése, azért is minden tengeri erejét öfzve szedte, úgy annyira, hogy egész *Londonban* nem lehetett volna egy matrost találni. De nekünk is vólt eszünk, 's jól tudtuk mit kellyen mivelnünk, eggy nemzeti kép viselő, fel ült a' *Montagu* nevű hajóra, szélnek botsarotta hármas színű vitorlait, és hogy meg menthesse Amériikai gazdag hajóinkat az ellenség markától, ez és az Anglus flotta közbe vetette magát, és bátor minden mesterségeket megvetették legyen is a' Brittusok, el nem érheték

fel tett tüzelyeket. Talám soha gonofzabb ütközés nem történt a' tengeren, és bátor 14 linea hajókkal erősebbek voltak ők a' mi flottánknál (*Hood* Admirál kevesebből állónak lenni mondta az Anglus flottát a' *Bresti* flottánál, a' mellyre .. i. ilyen tüzézés vagy); még sem győzhettek, ki pótolta hajós seregeinknek hivsége és vitézsége hajóinknak héjánosságát. És bátor elvezettek legyen is néhány hajóink árbocz-fáikat és köteleiket, de bizony az Anglus hajók közül is sok jutott erre az állapotra, sőt el is süllyedt három közülök. Hét árbocz fáikat és köteleiket el vezített hajóink még se érkeztek hazára, meg lehet, hogy el fogták azokat a' Brittu-sok, hanem rövid idő múlván meg fogja a' *Londoni* admira it is tengeri erejének sebeit érezni, csak nek neve pedig, bé telly sedett a' közönséges Jóra ügyelő Commissiónak plánuma.

Bástiának Anglusok által lett el vétetéséről ekként szóltott *Barrere* a' N. Gyűlésben: Eggy két szempillantásig szerentséltetett *Paolinak* gonofzsága, kéntelen volt az ottan lévő őriző katonaság capitulálni, *Calvi* még most is erősen viseli magát, 's ellent is állhat egynéhány hólnapig. Hanem illendő és hathatós eszközökhöz fog a' közönséges Jóra ügyelő Commissió *Bástiának* visszfa vétele véget nyúltni. Azomban a' melly kárt okoztanak nekünk ottan *Paolinak*, és több titkos ellenségeinknek gonofzságok, tizszeresen vissza pótollyák azt minékünk a' *Pyrenaeusi* armádiánknak gyözödelmei.

Lengyel Ország.

Jun. 9 dik napján költ *Warsóviai* levelek beszélnek, hogy Generalissimus *Kosciuscó* által fel állítottott N. Tanáts éppen azon lábra igyekszik állítani a' nevezett várost, a' melly a' Lengyel Országi városokra nézve, az 1791 dik esztendőben tartatott *Warsóviai* közönséges gyűlésben meg határozottatott, és hogy ezen városnak nyom-

dokait, más nevezetesebb Lengyel városok is fogják követni. Minekutánna minden Orosz katonákat ki üztenek volna magok között a' *Lythvániai* nagy hertzezségnek lakosi, ök is egész mi-vóltában bé vették a' *Krakóviai* confederationalis actát, és az egész nemzet fejének lenni ismérték *Kosciuskó* Generált. — A' *Warsóviai* ágyúöntő kementzében éjjel nappal készítettnek az ágyúk; sőt még azon 20 ágyúk is, mellyeket a' *Lengyelek* *April.* 17, és 18 dik napjain minapi viadalban el vettek vala az Oroszoktól, mind újra öntetnek. A' mi még több, minden *Warsóviai* tornyokból le vétettek a' harangok, 's önként az ágyú öntőbe vitettek. Az oda való *Evangelica* megye is, nem kényszerítésből, hanem jó szívvel le vette szép templomainak harangjait, 's ugyan azon végre által is adta azokat, mellyet leg inkább azoknak az ellenségeinek meg táfoltatására mivelte, a' kik alattomban az Oroszokkal és Prusszusokkal való titkos czimborázással vádolták annak tagjait, és azon igyekeztek, hogy *Párisi* lakadalmat szerezzenek a' hazafiak közt. Ugyan ezek a' fekete lelki ismérietű emberek költötték azt is reájok, hogy tele legyen templomok az ellenségnek szolgálattyára készítettett fegyverekkel. Jól tudván azt a' *Warsóviai* N. Tanáts, hogy e' tsupa hamis vád legyen, közönségessen meg vizsgálatta a' templomot, mellyben leg kisebb fegyver és gyanus eszköz sem találtatott.

Warsóviának erősségein éjjel nappal munkálkodnak, mind a' mester emberek, mind mások. Mint a' bútsú járók, úgy mennek ki a' lakosok a' munkára. Két nap egymás után 1000 főből álló lakajság muzsika pengések alatt, vállai-kan kapákat és fejszéket, kezeikben pedig kosarakat vivén, mentek ki a' sántz ásásra, 's egész reggeltől fogva setét estig izzadtak a' dologban. — Este hasonló módon processióban, és muzsika szó alatt tértenek vissza a' városba, 's szüntelen ezt kiáltozták: *Éllyen a' Lengyel nemzet!* — *Jun.* 5 dik napján számos főbb és alsóbb rendű affzo-

nyok gyüllöttek a' fő piatzon öfzve, egy fő rendű aszizony vezérlése alatt, a' ki paripájára fel ülven, és fényes pallosát kezébe véven, szép rendel ki vezette a' kormánya alatt lévő aszizonyokat, szép muzsika szó, és lobogó fejer zászlók alatt. Mindeniknek egy egy kapa és kosár vólt a' kezébe, 's egész estig szorgalmatossan dolgoztak. Akkor hasonló módon tértek vissza a' városba, és hogy mutogathassák magokat a' király előtt, a' vár piatzára mentek, holott meg állapodván, hazájokhoz való hűségekért nagyon meg ditsirtettek a' Fejedelemtől.

Krakóviának Prusszusok által lett el foglaltatásáról, mellyről a' múlt *Juniusban* költ Kuri-runk utolsó darabjának utolsó lapján egy két szóval emlékeztünk, következő tudósítást vet-tünk *Berlinből*: *Jun. 14-dikén*, *Michalowba* napnyúgoti Prussziának városába menven a' király parantsolattyából *Elsner* Generál Májor, ottan egynéhány ezer főből álló gyalog és lovas Lengyeleket talált, a' kik immár készen várták a' Prusszusokat. A' nevezett Generál leg ottan meg támadván a' külső örrön állottakat, egészlen a' *Krakóviai* sántzig nyomta őket hátra, a' melly tsatázásban 30 vadász katonák vagdaltattak le, és egy kapitány, 's nyóltz köz ember fogattat-tak el a' Sarmaták között; amazok közül egy huszár, öt ember, és egynéhánylovak sebesítettek meg. Azon napnak estéjén egész corpusával egy-gyütt *Krakóvia* alá ment *Elsner* Generál, és a' benn lévőknek szemek láttára táborba szállott ot-tan. Következett napon, u. m. *Juniusnak* 15 di-kén, jókor reggel bé küldött egy hadnagyot, 's fel kérte a' várat, és várost. A' kormányozó két óráig tartó gondolkozásra való időt kívánt magának engedtetni. Reá állott ugyan a' neve-zett Generál, azomban kilentz óra tájban ismét hozzá küldvén azon hadnagyot, világosan meg izente nékie, hogy ha az engedtetett órára, fel nem adándja a' várost, minden további haladék nélkül el kezdeti annak ostromoltatását. Dél előtt

11 órakor vissza térvén a' Prusszus hadnagy azt a' választ vitte a' nevezett Generálnak, hogy mind a' város, mind a' vár kész magát fel adni, és a' győzödelmes vezér szabad tettzésére bizni. A' capitulatio tikkelyeinek fel tétele *Pontanus* kapitányra bízott, *Ledimary* Obester pedig két batallion gyalogsággal, két escadron lovassággal parantsolatott a' városba bé marsirozni, és mind azt, mind a' várat el foglalni. Az ott őrizetben vólt rendes Lengyel katonák fegyvereikből ki öltöztetvén fogságra vitettek s. a. t.

A' *Lublini* papságnak azt parantsolta *Kosciuskó* Generál, hogy 24 papot válasszon ki, és küldjön az Országnak minden Palatinátusaiba, a' népnek a' vallásban, és hazája iránt tartozó kötelességeiben való oktatására, és arra való megtanítására, mitsoda okokra és végekre nézve állittatott fel a' *Krakóviai* confoederatio.

Spanyól Ország.

Lajos Pármai örökös hertzeg, a' ki is *Maria Amaliával*, az uralkodó Spanyol királynak második szülött leányával leendő özve mátkásítása végett Spanyol Országba utazott, múlt *Májusnak* 18 dik napján érkezett meg *Aranjuezbe*, a' Spanyol király nyári mulató palotájába, holott az egész udvar által különös tisztelettel fogadtatott (*Aranjuez* 7 mélföldre fekszik *Madridtől*, mellyet II *Filep* király épített, II. *Károly* pedig igen szépen fel ékesített) — Gr. *Florida Blanca* vólt, de hivataliyától meg fosztatott és számkivetésbe küldetett első miniszternek el foglaltatott örökségei még ekkorig sem adattak nékie vissza, minekutánna mindazáltal számkivetése alól kégyelmesen fel szabadittatott vólna, 10 ezer aranyból álló elztendei fizetést rendelt nékie a' király. A' Spanyol udvarnál lakott előbbi Frantzia követ, *Duc de la Vauguyon*, a' ki a' revolutió tüzének ki ütésétől fogva, egyedül a' Spanyol király kégyelmességéből élt, reménytelen parantsolatot ka-

pott az *Aranjuezből* való el menetelre, a' honnan *Májusnak* 20 dikán egész familiájával egyetemben el is távozott. — Hasonló parantsolat küldetett az eddig Spanyol udvarnál múlatott Frantzia herczegek plenipotentiarusához *Duc de Hawre*-hez. A' Spanyol ármádián, múlt *Aprilisnek* 29-dikén történt nagy szerentsétlenség is nagy nyúghatatlanságba ejtette a' Spanyol udvart, annyival nagyobbba ejthette tehát a' *Májusnak* 26-dikán rajta esett veszedelem, mellyről múlt *Kurirunkban* mi is emlékeztünk. Az *Aprilisi* veszedelemnek kedvetlen híre fülébe menvén a' Spanyol királynak, ne hogy *Katalónia* a' Frantziák markába essen, közönséges recrutirozást parantsolt birodalmaiban, nevezetessen azt a' rendelést tette a' nevezett tartományban, hogy minden fegyvert fogható férfi 15 esztendőstől fogva 60 esztendősig készüllyön, 's készen tartsa magát hazájának védelmezésére. A' Spanyol kormányozó Generál *Union*, a' rajta esett utólsó veszedelmet egyedül a' segítő seregek' nem érkezésének tulajdonítja, 's azt mondja, hogy a' Spanyol vitézek rendkívül való hiveséget és álhatatosságot mutattak, hanem lehetetlen vólt nékiek a' Frantzia nagy erő előtt meg állani. Önnön maga is, minden hadi butorát, nevezetessen 1200 fontból állott ezüst edényeit el vesztette.

Olasz Ország.

Mediolanumban nagy innep szenteltetett a' jelen való háborúban el hüllott Austriai vitézeknek lelki bóldogságokért, a' melly innep szentelés eggy közönséges nagy, és 350 apróbb misékből állott. Az elsőbb igen szép muzsika szó alatt ment végbe, az úgy nevezett *il Giardino* szüz Mária templomában, holott 100 válogatott muzsikuskok muzsikáltak. Igen nagy és rendkívül való áhétatossággal ment ezen innepi szentelés végbe, és meg határozottatott, hogy valameddig a' jelen való Fr. háború tart, minden esztendőben hasonló áhétatos innep szenteltessen. — Az

említett templom ajtaja felett következő feirás olvastatott:

Militibus.

Exercituum. Austriacorum.

Qui. Hoc. Bello.

Fortissime. Pugnantes.

Vitam.

Pro. Religione. Imperio. Patria.

Proque. Conjugibus. Liberis.

Fortunis. Suis. Vestrisque.

Prodegerunt.

Plerique. In. Victoria.

Adeste. Boni. Cives.

Adpraecatum.

Quietem. Laborum.

Praemia. Aeterna. Virtutibus.

Génuában múlt *Jun. 7* dik napján költ levelek azt beszélik, hogy *Bástiának* Anglusok által lett el vétetése, és a' *Korsikai* szigetnek *Paoli* Generálnak lett által adattatása után, ez hadat izent a' *Génuai* Köz. Társaságnak. És így ismét ket-tővel szaporodott a' hadakozó hatalmasságoknak száma. Tudva vagyon előttünk, hogy ez a' sziget ennekelötte a' nevezett respublicához tartozott; de mivel *Paolival* nem birt, által adta azt *XV Lajos* Fr. királynak. E' miatt izent *Paoli* Generál a' *Génuaiaknak* hadat, hogy ekképen a' nékie akkor szerzett bosszúságot vissza tromfolhassa, melly világosan ki tettik, az általa közönségessé tétetett következő manifestumból: „*Kedves polgár társaim!* Az isteni gondviselésnek óltalma, a' *N. Britanniai* királynak segítsége, és természeti vitézségünk által ki üztük szigetünkben azon ellenségünket, mellynek kezébe a' leg gyalázatosabb módon adott bennünket a' *Génuai* nép. Igasságos okokból támadtunk ezen Köz. Társaság ellen; és imé, másod izben vagyunk abba az állapotba helyezettetteve, a' mellyből a' *Génuaiak* által reánk küldetett Fr. sereg ki szoritott bennünket. Ahozképest iparkodjatok magatokat

azon Statusnak járma alól ki szabadítani, a' melly titeket éhel hólt nemessei által szüntelen nyomor-
gatott, és polgár társaitoknak minden közönsé-
ges hivatalokból való ki rekesztések által igye-
kezett meg alázni. Emlékezzetek alázatos, de
mindenkor üres válasszal bojsáttatott kéréseitek-
re. Gondoljátok meg, hogy eggy alávaló és
tudatlan aristocraták által igazgattatott kórmány-
szék inkább kívánt bennünket el vezteni, és más
idegen nemzet dühössége alá adni, mint igassá-
gos jussainkat velünk közleni. Méltán fel gyúl-
lászthatya ez a' gondolat véreteket, 's jól tu-
dom, hogy ti készek vagytok a' *Génuai* respub-
lica ellen fegyvert fogni, a' mellyel sok jó ha-
zánkfiái, és gyermekeink vérenek meg bosszúlá-
sára vakmerő és szüntelenvaló háborút kell tar-
tanunk. A' mellyre ez a' gondolat is méltán fel-
lobbanthat titeket, hogy még mostan is irigyli
Génua újjonnan nyert szabadtságtokat, és, hogy
le nyomhasson bennünket a' függetlenségnek ör-
vényébe el merült Frantzia nemzet, még most is
eleséget, és hadi eszközöket szolgáltat annak. —
A' Britanniai nemzetnek, és a' Sárdinai király-
nak tartozó háladatosságtok kötelez titeket arra,
hogy nem annyira a' ti *Génuaiak* által lett meg
sértettetéstekért, mint inkább e' két hatalmassá-
gért álljátok bosszút.

Mivel pedig a' kereskedés ezen ellenséges és
fösvény respUBLICÁNAK leg főbb oszlopa, azért is
annak meg akadályoztatása által lehet nékiek
halálos sebet okozni. De mivel annak önnön
határaiban való meg támadására nintsen a' szá-
razon elegendő seregünk: kérlek benneteket, ké-
szítettetek kapzsi hajókat, mind a' *Génuai*, mind
a' *Génuai* portékákkal meg terheltetett idegen
hajóknak el rablására, 's a' fogságtokba esendő
Génuaiakat vagy ezen szigetbe hozzátok az ál-
talok el pusztitatott földjeiteknek mivélésére,
vagy ha alkalmatosságtok lejénd, adjátok el pén-
zen őket az *Afrikai* rabló hajóknak. Hitessétek
el magatokkal, hogy a' szövetséges fejedelmek-
nek velünk közlött óltalma, és a' *Génuaiaknak*

Frantziákkal való barátságok jót állanak dolgainknak szerentsés ki menetelekért. Azért is, legyetek bátrak kedves polgár társaim, gondolatok meg vén koromat, és azokat a' sok vilzontagságokat, mellyeket szenvednem kellett ti éretetek, és a' köz haszonért. Én immár közel vagyok pályafutásomnak végéhez, és nem kívánok egyebet az egetől, hanem hogy engedje meg nekem azt az áldott időt érni, a' mellyben *Génuának* meg aláztatását, meg győzettetését, a' tinéknak okozott bosszúság tételnek elegendő meg bosszúztatását, és a' ti tökéletes szerentséteket szemlélhessem. — Ki adattatott *Bástiában Májusnak* 10-dik napján 1794. esztendőben.

* * *

Azon Érd. Olvasóim között, a' kik a' múlt fél esztendőre ki kérték magoknak a' *Magyar Kurirt*, de fel nem küldötték mingyárt annak taksáját, találtattak már egynéhányan olyanok, a' kik akkor tett igireteket bé tellyesítették; de vagynak olyanok is, a' kik másoknál a' taksát le fizették, de azok sem hozzám, sem az ide való Fő Posta Hivatalhoz fel nem küldötték, vagynak olyanok is, a' mint néhány hozzám jött levelekből értem, a' kik a' múlt fél esztendői taksáról el felejtkezvén, a' mostan folyóra küldötték meg. Hogy azért ki ki önnön maga tudhasa, tartozik é még avagy nem; a' nálam lévő jegyzés szerént, rendel ide teszem a' taksával tartozó olvasók újság copertáinak számjait. Ezek azok: 95. 110. 117. 178. 183. 184. 186. 242. 245. 258. 263. 266. 285. 293. 310. 360. 384. 401. 405. 411. 420. 430. 431. 528. 529. 530. 533. 537. 545. 547. 556. 593. 595. 597. 614. 625. 634. 639. 695. 696. — Ezeken kívül vagynak még azok, a' kik *M. Vásárhelyen*, és *Gyergyó Szentmiklóson* lévő Jóakaróimnál a' *Kurir* taksáját le tették, és ezekről semmi kétségem nintsen.